

Druhá londýnská esoterní hodina: morálnost

Rudolf Steiner

Londýn, 12. listopadu 1922

Kromě toho, že máme poznání přírody, máme také morální povinnosti a religiózní vědomí; cítíme tedy, že celou svou bytostí spočíváme v duchovním světě. Toto religiózní vědomí má člověk při bdění jen díky tomu, že je ve svém fyzickém těle. Tehdy je ve svém fyzickém těle spolu s duchy vyšších světových řádů. A ve svém éterném těle žije spolu s tím, co tyto duchové zamýšlejí morálností. Religiózní život závisí na fyzickém životě*, morální život na éterném těle.

Světový éter, z něhož je vzato naše éterné tělo, má dva články. Jedním článkem tohoto světového éteru je tepelný, světelný, chemický a životní éter. Základem toho všeho (jako druhý článek) je morální podstata světového éteru. Tato morální podstata světového éteru se však vyskytuje jen v blízkosti hvězd a planet. Žijete-li tedy na Zemi, pak jste, ačkoli o tom přes den nevíte, také ve světovém éteru jako morální esenci (tedy v obou člancích). Mezi hvězdami je však morálnost z éteru vypuzována slunečním světlem; sluneční světlo samotné má v sobě prapůvodní zdroj morálního éteru právě pro nás lidi. Pokud ale Slunce svítí, vypuzuje svým světlem morální esenci éteru. A tak díváme-li se svými očima do světa, vidíme květiny, studánky atd., aniž je prostupujeme morálností, protože sluneční světlo nám v nich morálnost zabíjí.

Když z fyzického a éterného těla vystoupíme, necháme religiozitu a morálnost za sebou. A tím, že morální světový řád je z éteru venku, má k tomuto éteru přístup ahrimanská bytost. Během spánku k člověku promlouvá a tento duch lži předstírá člověku dobro jako zlé a zlo jako dobré. - U dobrého člověka, který má dobré svědomí, který je vroucím člověkem, člověkem hluboce morálně

* V něm. orig. *Leben*; podle logiky věci by zde mělo stát *těle* (něm. *Leib'*).
(Pozn. edit.)

cítícím, zasahuje morální cítění tak hluboko, že vstupuje i do spánku. Ahriman mu našeptává, že dobro je zlé, a on špatné spí, protože má dojem, že učinil mnoho zlého, zatímco zlý člověk mívá často právě dobrý spánek, protože je díky ahrimanském našeptávání velmi spokojen.

GA 266/III